

ADVIESTEAM VRIJWILLIGERSBELEID

VERSLAG

DE JUISTE BALANS:

- BETAALD WERK
- VRIJWILLIGERSWERK
- DE WMO

Een project van FNV Vrouwenbond, Enzovoort- Innovatie in Emancipatie en de gemeente Bronckhorst

AANLEIDING

In 2007 staat de ontwikkeling van het vrijwilligersbeleid in de gemeente Bronckhorst gepland. FNV Vrouwenbond en Enzovoort hebben een project ontwikkeld om burgerparticipatie op een doelgerichte manier vorm te geven. Dit sluit goed op elkaar aan.

Ter ondersteuning is een adviesteam opgericht bestaande uit zeven personen uit de vijf voormalige gemeenten die ieder een nauwe binding en expertise hebben met vrijwilligerswerk en maatschappelijk betrokken zijn. Dit adviesteam heeft in een aantal vergaderingen en door middel van een avond met vrijwilligers de kansen en knelpunten in beeld gebracht. Door middel van deze rapportage komt het adviesteam met aanbevelingen. Eerst zal de opzet van de inventarisatie worden uiteengezet.

PROBLEEMSTELLING

Maatschappelijke trends:

- Door vergrijzing zullen mensen met een betaalde baan steeds meer ouderen moeten onderhouden. Daarnaast is er een ontwikkeling dat mensen meer uren zullen gaan werken, de pensioengerechtigde leeftijd van 65 staat ter discussie en de vraag naar vrouwen op de arbeidsmarkt wordt steeds groter. Tevens is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van kracht geworden (01-01-07), waarin wordt aangestuurd op het vergroten van vrijwillige inzet.

- Hoe is betaald werk, zorg voor de kinderen, het huishouden, mantelzorg, studie en vrijwilligerswerk te combineren? Maatschappelijke trends als globalisering en individualisering dragen ook al niet bij aan de oplossing.

OPZET VAN HET ONDERZOEK

Op 26 april vond de eerste bijeenkomst plaats, waarin de achtergrond en de doelstelling van het project en van het adviesteam werd toegelicht en een tijdsplan werd vastgesteld.

Vanuit de gemeente bezien moet het advies gaan over:

1. De rol van de gemeente bij het stimuleren van de deelname aan vrijwilligerswerk.
2. De rol van de gemeente in de ondersteuning van vrijwilligers c.q. vrijwilligersorganisaties, alsmede de verantwoordelijkheidsverdeling.
3. Het vrijwilligerswerk moet aansluiten bij het beleid dat ontwikkeld wordt op het terrein van de W.M.O. en op het beleid dat al ontwikkeld is op terreinen als jeugd, ouderen etc. .

BIJEENKOMST VRIJWILLIGERS 7 JUNI 2007

Inleiding:

De gemeente Bronckhorst heeft het initiatief genomen om op 7 juni een vrijwilligersavond te organiseren om zoveel mogelijk input te krijgen vanuit de praktijk. Het adviesteam heeft er zich voornamelijk op gericht hoe deze avond het best vormgegeven kan worden. Belangrijk waren drie vragen: hoe vind je vrijwilligers, hoe houd je ze vast en wat heb je als vrijwilliger nodig om je werk goed te kunnen doen. Dit alles tegen de achtergrond van de combinatie arbeid, zorg en vrije tijd.

Uitkomsten van 7 juni:

Aanwezig waren 30 vrijwilligers. Zij werden in drie groepjes verdeeld, met de volgende vragen:

- A) Waar ben je trots op
- B) Wat zijn de knelpunten
- C) Welke oplossingen zie je.

Ad A) de termen die hier genoemd werden nemen wij in dit verslag op om een beeld te krijgen van de sfeer van vrijwilligerswerk

- * Vrijwilligers zijn de ruggengraat van de maatschappij
- * Je krijgt er ook veel voor terug
- * Je moet durven veranderen (als mensen te lang in functie blijven, belemmeren ze de weg voor anderen)
- * Grote saamhorigheid in kleine kernen
- * Men wil gevraagd worden (oproep in de krant/clubblad werkt niet)
- * Mensen doorverwijzen naar hulpinstanties geeft goed gevoel

Ad B) de meest gemaakte opmerkingen:

- * steeds grotere verantwoordelijkheid, m.n. door eisen van gemeente en landelijke overheid
- * moeilijk nieuwe bestuursleden te krijgen
- * vergrijzing (door gebrek aan aanwas, jongere generatie werkt overdag)
- * hoofdelijke aansprakelijkheid
- * onregelmatige werktijden
- * scholingsverplichting
- * geen energie meer na het werk

Ad C)

- * Zo min mogelijk regels/ zo laag mogelijke drempels
- * aandacht voor vrijwilligers
- * ondersteuning bieden (door gemeente) bijv. bij maken begroting, hulp bij problemen
- * vast aanspreekpunt bij gemeente
- * goede onkostenvergoeding
- * vacaturebank; vrijwilligerscentrale oprichten

AANBEVELINGEN

Wij raden de gemeente Bronckhorst aan bij het bepalen van het vrijwilligersbeleid met name aandacht te besteden aan:

1. Vriendelijker toepassing en handhaving van regelgeving: Uiteraard kan de gemeente niet om wettelijke kaders heen. De indruk bestaat echter dat de gemeente bij de beoordeling van initiatieven of activiteiten van (vrijwilligers)organisaties vooral bekijkt waarom iets NIET kan, in plaats van mee te denken hoe iets WEL kan. Dit is voor de vrijwilligers vaak demotiverend of zelfs frustrerend. De vereiste vergunningen kunnen soepeler worden toegepast. Bij jaarlijks terugkerende evenementen moet men kunnen volstaan met een melding.
2. Verzekeringen. De gemeente kan een collectieve WA-verzekering afsluiten voor alle vrijwilligers in de gemeente Bronckhorst.
3. Het verdient voorkeur dat de gemeente een ambtenaar aanwijst als contactpersoon per vereniging/instantie. Het blijkt een bron van ergernis en een tijdvreter voor bestuursleden dat ze (per telefoon) binnen het gemeentehuis van het kastje naar de muur gestuurd worden. De contactpersoon zou binnen het ambtelijk apparaat de juiste personen moeten opzoeken, in plaats van af te schuiven.
4. De gemeente dient ondersteuning te bieden bij problemen. Een expertisebureau oprichten waar bestuursleden en andere vrijwilligers een luisterend oor vinden bij de problemen waar zij tegenaan lopen. Bijvoorbeeld bij juridische en emotionele kwesties.
5. Het faciliteren voor het uitwisselen van ervaringen tussen soortgelijke organisaties.
6. Het onderzoeken en eventueel opzetten van een vrijwilligerscentrale. Vraag en aanbod bij elkaar brengen. Een vacaturebank in de zorg is een optie.
7. De gemeente zou moeten stimuleren dat er ruildiensten opgezet gaan worden. Dit past goed in de combinatie arbeid, zorg en vrije tijd. Een bejaarde kookt bijvoorbeeld eten en breit sokken in ruil voor boodschappen doen of gras maaien. Het bevordert toezicht, contact en leefbaarheid.
8. In weekblad Contact wekelijks een vrijwilliger van de week beschrijven. Dat stimuleert en is een blijk van waardering.
9. Verenigingsbezoek door college van Burgemeester en Wethouders, vergelijkbaar met bedrijfsbezoeken. Het college leert ervan en de vrijwilligers krijgen aandacht.
10. Stimulering/subsidie voor noodzakelijke scholing van vrijwilligers, afgestemd op jongeren en ouderen

11. De jongerenwerker kan vrijwilligersbeleid bij jongeren stimuleren door middel van een link op de gemeentelijke website
12. Het gebrek aan vrijwilligers heeft alles te maken met de combinatie zorg, arbeid en vrije tijd. De hiervoor genoemde adviezen, in het bijzonder nummers 6 (vrijwilligerscentrale) en 7 (ruildiensten) komen hier aan tegemoet. Zij beogen om vraag naar en aanbod van vrijwilligerswerk en/of persoonlijke dienstverlening bij elkaar te brengen. De gemeente kan dit stimuleren door het probleem te onderkennen en maatregelen te nemen.
13. Wat betreft haar rol als werkgever kan de gemeente een voorbeeldfunctie vervullen: zij kan eigen medewerkers in staat stellen om mantelzorg en/of vrijwilligerswerk te verrichten en dit te compenseren in tijd (b.v. zorgverlof), geld of andere vormen van waardering. Daarmee vervult de gemeente een voortrekkersrol, die overigens ook kan worden uitgedragen naar andere organisaties.
14. De gemeente kan in het kader van het reïntegratiebeleid werk- en inkomen onderzoeken in hoeverre uitkeringsgerechtigden met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden ingezet bij verenigingen, als springplank naar betaald werk. Denk aan taken op het gebied van onderhoud en reiniging van terreinen, waar steeds moeilijk vrijwilligers voor te vinden zijn.

Het adviesteam bestond uit de volgende personen:

Mevr. L. Bessem	Zelhem
Mevr. M. Eggens	Steenderen
Mevr. D. Hammecher	Wichmond
Dhr. M. Versteegen	Hengelo (Gld)
Dhr. H. Vrielink	Vorden
Dhr. G. Wenneke	Hengelo (Gld)
Mevr. M. van Zadelhoff	Dremp

Ondersteuning en begeleiding:

Mevr. L. Gonggrijp (FNV Vrouwenbond)

Mevr. L. Arts (Enzovoort, Innovatie in Emancipatie)